

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **R. L.**, proti žalovanému: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2016, č. j. X, o nesouhlasu Krajského soudu v Praze s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 12. 2016, č. j. 19 Ad 47/2016 - 11, kterým mu byla věc postoupena,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci **je příslušný** Městský soud v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou dne 15. 12. 2016 u Krajského soudu v Ostravě domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného ve věci snížení invalidního důchodu.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 28. 12. 2016, č. j. 19 Ad 47/2016 - 11, věc postoupil Krajskému soudu v Praze s tím, že podle § 7 odst. 3 s. ř. s. ve věcech důchodového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popř. v jehož obvodu se zdržuje.

Krajský soud v Ostravě konstatoval, že z obsahu spisu bylo zjištěno, že žalobce se fakticky zdržuje nikoli na adrese trvalého bydliště ve F., nýbrž na adrese P. 5, K. 120. Rovněž v žalobě sám žalobce uvádí, že jeho faktické bydliště je na uvedené adrese v P. 5 a korespondují s tím i lékařské zprávy doložené k žalobě, které vypovídají o tom, že žalobce je v péči zdravotnických zařízení v P. Krajský soud konstatoval, že místně příslušným k vyřízení žaloby je proto Krajský soud v Praze.

Krajský soud v Praze vyjádřil s postoupením věci nesouhlas a věc předložil dle § 7 odst. 5 s. ř. s. k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu. Uvedl, že souhlasí s tím, že místně příslušným soudem není Krajský soud v Ostravě, neboť žalobce se evidentně zdržuje na jiné adrese, než je adresa trvalého bydliště, nicméně dle uvedené adresy P., K. 120, je místně příslušný Městský soud v Praze, nikoli Krajský soud v Praze.

Podle § 7 odst. 3 s. ř. s. ve věcech důchodového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody a ve věcech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, dávek státní sociální podpory, dávek pěstounské péče, dávek pro osoby se zdravotním postižením, průkazu osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči a dávek pomoci v hmotné nouzi je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.

Uvedené ustanovení obsahuje speciální pravidlo pro určení místní příslušnosti krajských soudů v případě věcí důchodového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody. Jde o výjimku z obecného pravidla pro určení místní příslušnosti, podle kterého je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.

V těchto věcech je k vedení řízení místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu má žalobce bydliště, sídlo, případně, v jehož obvodu se zdržuje. Určení místní příslušnosti podle druhého pravidla, tj. podle místa, kde se žalobce zdržuje, se uplatní teprve tehdy, když místní příslušnost nelze určit podle pravidla prvního, tj. podle žalobcova bydliště. Užitý pojem „bydliště“ judikatura (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2004, č. j. Nad 79/2004 - 1, publ. pod č. 371/2004 Sb. NSS) vyložila tak, že se za něj považuje místo, kde osoba bydlí s úmyslem se zde zdržovat trvale (k tomu srov. institut bydliště podle § 80 občanského zákoníku, podle něhož „člověk má bydliště v místě, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale“). Jak konstatoval Nejvyšší správní soud (srov. usnesení ze dne 20. 3. 2013, č. j. Nad 17/2013 - 16), při určování místní příslušnosti rozhoduje faktický stav, který nemusí být totožný s (hlášeným) místem trvalého pobytu podle zákona o evidenci obyvatel.

Pojem bydliště užitý v § 7 odst. 3 s. ř. s. tedy nelze zaměňovat s pojmem „trvalý pobyt“, jež užívají předpisy, které upravují evidenci obyvatel. Rozhodující tedy není, kde je fyzická osoba přihlášena k pobytu a jakou adresu má uvedenu v občanském průkazu či jiném dokladu totožnosti, ale její bydliště skutečné, faktické. Tím je třeba rozumět obec nebo městský obvod, kde daná osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat, tedy kde má byt, rodinu nebo kde pracuje, jestliže zde také bydlí (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. 30 Cdo 444/2004, dostupné na www.nsoud.cz). Ve smyslu uvedeného s přihlédnutím ke skutečnostem, které jsou obsaženy ve předložených spisech, je bydliště v případě stěžovatele zjevně v P., nikoli ve F.

Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod, aby se od výše citované interpretace pojmu bydliště odchýlil, a dospěl k závěru, že bydlištěm fyzické osoby podle § 7 odst. 3 s. ř. s. je místo, kde tato osoba bydlí s úmyslem zdržovat se zde trvale. Při určování místní příslušnosti soudu podle bydliště osoby tak rozhoduje faktický stav, který nemusí být totožný s ohlašovaným.

Lze tedy uzavřít, že příslušným soudem v posuzované věci je Městský soud v Praze, neboť žalobce bydlí dlouhodobě na adrese nacházející se v obvodu Městského soudu v Praze.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. března 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu